

HOWELLS, HOWELL (1750 - 1842), clerigwr Methodistiaidd

Enw: Howell Howells
Dyddiad geni: 1750
Dyddiad marw: 1842
Priod: Howells (née Samuel)
Priod: Howells (née Thomas)
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: clerigwr Methodistiaidd
Maes gweithgaredd: Crefydd
Awdur: Gomer Morgan Roberts

Ganwyd 12 Mai 1750 yn Ystradgynlais, Brycheiniog. Ymunodd yn ieuanc â seiat y Methodistiaid, a dechreuodd bregethu pan oedd ar daith gyda [John Evans](#), Cil-y-cwm, yn y Gogledd. Addysgwyd ef yn ysgol Llanddowror c. 1778. Ordeiniwyd yn ddiakon yn 1781; 'Curate of Ystradgynlais' y gelwir ef pan gafodd urdd offeiriad yn 1782. Dywedir iddo wasanaethu wedyn yng Nglyncorrwg, ond aeth i S. Nicholas, Bro Morgannwg, yn ddiweddarach. Cymdeithasodd lawer yno â [David Jones](#), Llan-gan, a daeth i wrthdarawiad â pherson y plwyf oherwydd ei Fethodistiaeth. Cafodd le fel curad Llanddiddan Fach, ger Trehyl, a deuai Methodistiaid y fro ato'n dyrfaeodd yno i gymuno. Gorfu iddo roi'r lle i fyny yn 1818, ac o hynny hyd ei farw ar 19 Ionawr 1842 fe ymlynodd wrth y Methodistiaid, gan gymryd rhan yn aml yn eu sasiynau ordeinio. Bu'n briod ddwywaith, (1) â Miss Thomas, merch offeiriad Tresimwn, a (2) â Miss Samuel o'r Bont-faen.

Awdur

Y Parchedig Gomer Morgan Roberts, (1904 - 1993)

Ffynonellau

T. Morgan, *Galarnad ar ôl y Parchedig Howell Howells, gynt o Drehill, Swydd Forganwg, yr hwn a fu farw ar y 19eg o Ionawr MDCCCXLII, yn y 92 flwydd o'i oed* (Caerdydd 1842), 1842

Y Drysorfa, 1842, 161-3

J. Morgan Jones a W. Morgan, *Y Tadau Methodistiaidd (1895-1897)*, ii, 300-5

The Episcopal Registers of the Diocese of St. David's, 1397-1518 (1917-20), No. 5

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733181](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

